

УДК: 615.1:167/168:351.84

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ ЛІКИ» ЯК ЕФЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ЛІКІВ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

Панфілова Г.Л., Богдан Н.С.*

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

*Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Вступ. За оцінкою міжнародних фахівців реалізації державної програми «Доступні ліки» є одним із ефективніших напрямків підвищення доступності ліків на фармацевтичному ринку (ФР) України.

Мета дослідження. Оцінити ефективність реалізації державної програми «Доступні ліки» в Україні на макроекономічному рівні.

Методи дослідження. Системний, історичний, порівняльний, логічний та ін..

Основні результати. Ефективність реалізації масштабних заходів, що відбуваються у вітчизняній охорони здоров'я в останні роки залежить не лише від послідовної політики відповідних державних органів та структур, але й від злагодженої дії суб'єктів відносин на ФР. Не викликає сумніву важлива роль аптек, які функціонують у системі охорони здоров'я та виконують необхідні функції у разі реалізації державної програми «Доступні ліки». Як стверджує офіційний сайт Національної служби охорони здоров'я України (НСЗУ), яка з 01.04.20019 р. займається адмініструванням зазначеної програми станом на 01.01.2020 р. аптеками-партнерами є 6179 закладів різних форм власності та господарювання, що складає приблизно від 32,54% від усіх аптечних закладів, що отримали ліцензію на здійснення роздрібною реалізації ЛП та виробів медичного призначення в Україні. КМ України розраховує, що загальна кількість ліків, що будуть приймати участь у державній програмі «Доступні ліки» до 2024 р. збільшиться, практично, вдвічі та буде становить приблизно 500 торгових найменувань (ТН) препаратів. Важливого значення уряд приділяє поширенню кількості аптек-партнерів, які приймають участь у зазначеній програмі. Планується, їх загальна кількість збільшиться до 22 тис. аптек. На даний час, наприклад, за даними НСЗУ в програмі державної компенсації (реімбурсації) приймають участь 254 найменування ЛП за ТН, а з цієї сукупності приблизно 78 найменувань хворі можуть придбати безоплатно за відповідними електронними рецептами. Станом на 01.09.2019 р. договір про участь в програмі реімбурсації з НСЗУ успішно уклали вже 1108 аптечних установ (юридичних осіб суб'єктів господарювання). Зараз понад 7439 аптечних закладів є ефективними учасниками у реалізації зазначеної програми, що дорівнює майже 31,24% від їх загальної кількості по країні. В рамках реалізації програми «Доступні ліки» лікарями виписано 6,822 млн рецептів, з яких відпущено 83,14%.

Висновки. Таким чином можна стверджувати, що завдячуючи реалізації цієї програми в країні збільшились показники доступності фармацевтичної допомоги. Це обумовлено, в першу чергу, зростанням кількості аптек, які приймають участь у державній програмі «Доступні ліки».